

Sudionici

Gđa. Dušanka Basta, BiH MFIT

(Predsjedatelj)

Predstavnici donatora/Međunarodnih finansijskih organizacija (IFIs):

Gđa. Barbara Dätwyler Scheuer, Veleposlanstvo Švicarske
Gđa. Maja Zarić, Veleposlanstvo Švicarske
Gđa. Normela Hodžić-Zijadić, EUD
G. Gianluca Vannini, EUD
G. Aris Seferović, UNCT
Gđa. Dželila Hadžović, KfW
Gđa. Jasmina Popin, GIZ
G. Mario Vignjević, Veleposlanstvo Švedske /SIDA
G. Johan Norquist, Veleposlanstvo Švedske /SIDA
G. Kent Larson, USAID
Gđa. Anesa Terza Vuković, Veleposlanstvo Republike Češke
Gđa. Jana Zelingerova, Veleposlanstvo Republike Češke
Gđa. Lana Guberović, Veleposlanstvo Japana
G. Yasuda Kunihiro, Veleposlanstvo Japana
Gđa. Bobana Čegar, MMF
Gđa. Leila Fetahagić, Veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske
Gđa. Žarka Bajić, Veleposlanstvo Grčke
G. Goran Mirašić, Svjetska banka
Gđa. Catherine Palpant, Veleposlanstvo Francuske
G. Robinson Azor, Veleposlanstvo Francuske

Predstavnici Institucija BiH:

Gđa. Edina Topčagić, BiH MFIT
Gđa. Željka Boljanović, BiH MFIT
G. Ibro Omerbašić, BiH MFIT
Gđa. Jelena Brkić, BiH MFIT
G. Zoran Danilović, BiH MFIT
Gđa. Bruna Kjuder, BiH MFIT
G. Toni Šantić, BiH MP
Gđa. Nevenka Dalać, BiH MVTEO
Gđa. Radmila Mihić, RS MF
Gđa. Jasna Vukasović, F MF

• Dnevni red sastanka

- Dobrodošlica i uvodni govor
- Prezentacija – *Upravljanje javnim investicijama i PIMIS, i diskusija na temu*
- Diskusija okruglog stola– Opće novosti svih sudionika u svezi njihove tekuće i buduće razvojne aktivnosti kao i ostala relevantna pitanja.
- Završne napomene

• **AD1: Dobrodošlica i uvodni govor**

Gđa. Basta, je u ime Ministarstva financija i trezora pozdravila sve sudionike DCF sastanka i najavila tematsku sesiju o Upravljanju javnim investicijama u institucijama BiH, i dosadašnjim iskustvom Republike Srpske u Upravljanju javnim investicijama, te pozvala sve prisutne da se aktivno uključe u diskusiju, s ciljem boljeg upoznavanja s pomenutom temom.

• **AD2: Prezentacija pripremljena od MFIT BiH: *Upravljanje javnim investicijama i PIMIS, i diskusija na temu***

Gđa. Basta, ukratko je predstavila proces Upravljanja javnim investicijama u Institucijama BiH, dosadašnja dostignuća i buduće izazove u toj oblasti, istaknuvši da je upravljanje javnim investicijama već harmonizirano i zajednički se provodi u ministarstvima financija na razini institucija BiH, entitetskoj i razini Brčko Distrikta (MFIT, RS MF, FMF i BD BiH), za šta su razvijena i u primjeni dva glavna instrumenta za upravljanje javnim investicijama, dokument „Program javnih investicija“ (PJI) i Informacijski sustav za upravljanje javnim investicijama (PIMIS).

Program javnih investicija (PJI) je dokument koji se priprema na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, koji sadrži projekte u implementaciji i nove kandidirane projekte javnih investicija. Nadležna ministarstva financija svake godine pripremaju Program javnih investicija za BiH institucije, Federaciju BiH, Republiku Srpsku i Distrikt Brčko, kao *rolling* dokument za trogodišnje razdoblje. Namjera je da u budućnosti svi ovi programi budu konsolidirani u PJI Bosne i Hercegovine, a što bi trebalo biti utvrđeno konsenzusom svih uključenih aktera.

PJI program je **u zakonodavnom smislu**, reguliran Zakonom o ministarstvima za institucije na razini BiH, te Zakonom o proračunima FBiH i Zakonom o proračunskom sustavu RS, za entitetske institucije. Kako bi se poboljšalo upravljanje javnim investicijama, relevantne vlade i Vijeće ministara usvojili su detaljne podzakonske akte, i to: na razini institucija BiH Odluku o načinu i kriterijima za pripremu, razvoj i praćenje realizacije PJI / RIP BiH institucija, u Federaciji BiH Uredbu o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije PJI FBiH i u Republici Srpskoj, Uredbu o pravilima za odabir, vrednovanje i utvrđivanje prioriteta za projekte javnih investicija RS. Svi navedeni zakoni, odluke i regulativa nalaze se u službenim glasilima za sve razine vlasti.

Gđa Basta je istaknula kako i u Reformskoj agendi (2015-2018), javne investicije predstavljaju veoma važan stup, i kako povećanje učinkovitosti i transparentnosti javnih investicija spada u ključne ciljeve ove Agende. Također, javne investicije su uključene u strategije reforme upravljanja javnim financijama, koje su usvojene na razini BiH, Federaciji i BD BiH.

Program javnih investicija (PJI) predstavlja instrument za identifikaciju, formuliranje i praćenje projekata financiranih iz javnih sredstava, bez obzira na izvor financiranja – iz proračuna, zajmova, donacija, samofinanciranja, sufinanciranja, itd., kako za sve tekuće tako i za nove kandidirane projekte javnih investicija, kojima je potrebno osigurati financiranje. Povezivanjem procesa upravljanja javnim investicijama sa srednjoročnim planiranjem, omogućena je realizacija sektorskih strategija i strateških ciljeva, odnosno provedba razvojnih prioriteta u Bosni i Hercegovini.

Glavne karakteristike PJI su: rok za planiranje ulaganja od 3 godine usklađen je sa razdobljem za pripremu Dokumenta okvirnog proračuna (DOP); kompatibilnost kalendara za pripremu PJI i DOP-a; fleksibilnost - svake godine PJI je pripremljen sukladno trogodišnjem "rolling" načelu; klasifikacija projekata usklađena je sa izvjesnošću financiranja - odvojeno su predstavljeni projekti s odobrenim sredstvima i projekti koji odražavaju potrebe za budućim financiranjem kandidiranih projekata; usklađenost odobrenih i planiranih projekata s sredstvima predviđenim DOP-om; prva godina trogodišnjeg razdoblja PJI BiH Institucija uključuje samo projekte koji su u potpunosti formulirani i imaju osigurana sredstva.

U kontekstu mapiranja, fokus je na međusobnoj povezanosti dva glavna informacijska sustava u BiH, BPMIS (Informacijski sustav za planiranje i upravljanje proračunom) i PIMIS (Informacijski sustav za upravljanje javnim investicijama).

Dostignuća u upravljanju javnim investicijama su sljedeća: *Usklađenost* sa strateškim okvirom, pri čemu su projekti, programi i planovi definirani sukladno strategijama na različitim razinama; *Transparentnost*, gdje su svi podaci o projektima javno dostupni; *Izvrješćivanje* o provedbi projekata je redovito i *Standardizirani su podaci o projektima*, pri čemu su projekti na svim razinama vlasti definirani istim predloškom Informacije o projektu, pa se mogu usporediti, prioritzirati i odabrati za daljnju obradu.

Gđa Basta je također napomenula kako je upravo provedena misija MMF-a koja je izvršila procjenu provedbe javnih investicija u Bosni i Hercegovini na razini BiH institucija i Federacije BiH. Upravljanje javnim investicijama ocijenjeno je koristeći PIMA-u. Trenutačno, Fiskalni odjel MMF-a priprema izvješće, koje će uskoro biti objavljeno i dostupno svima.

Ključna područja za buduće poboljšanje su: Izvedivi i djelotvorni projekti javnih investicija, učinkovitija alokacija i upravljanje donatorskim sredstvima; Unapređenje identifikacije, formuliranja i određivanja prioriteta projekata javnih investicija, usklađeno s sektorskim strategijama ili razvojnim ciljevima; Unapređenje upravljanja, praćenja, izvrješćivanja i evaluacije projekata javnih investicija; Povezivanje procesa javnih investicija, strateškog planiranja i izrade proračuna i Učinkovito upravljanje javnim rashodima, uključujući transparentnost i odgovornost.

U ovom kontekstu, jedan od najvećih uspjeha predstavlja činjenica da tri ministarstva financija i Financijski odjel Vlade Distrikta Brčko zajedno rade sukladno predviđenim **zajedničkim načelima ministarstava financija**, sa fokusom na ono što se može učiniti i uz realnu procjenu o tome što je izvedivo i što nije u datom trenutku.

Gđa Basta je potom predstavila **Informacijski sustav za upravljanje javnim investicijama (PIMIS)** kao alat izrađen da se olakša upravljanje javnim investicijama, koji je uveden i u primjeni je na svim razinama vlasti. PIMIS osigurava *on-line* identifikaciju projekata u standardiziranom formatu. Informacije o projektima dostupne su svim zainteresiranim korisnicima putem web aplikacije PIMIS (www.mft.gov.ba).

Glavne karakteristike PIMIS: PIMIS je *software* koji omogućava formuliranje i praćenje razvojnih projekata i drugih javnih izdataka u jedinstvenom okviru, standardiziranu prezentaciju i prioritizaciju projekata unutar jedne institucije/ministarstva/agencije, kao i financijsku provedbu, praćenje i izvrješćivanje u nekoliko standardnih posebnih korisničkih formata. Povezivanjem PIMIS-a sa Informacijskim sustavom za planiranje i upravljanje proračunom (BPMIS) osigurati će se integracija sustava za financijsko praćenje projekata na svim razinama planiranja.

IP obrazac za identifikaciju, registraciju i praćenje projekata/programa: kreiran je na način da zadovolji najviše standarde za planiranje javnih/razvojnih investicija; omogućava prikupljanje podataka relevantnih za proces planiranja strateškog razvitka, proces europskih integracija i druge procese koji zahtjevaju prioritizaciju projekata utemeljene na razvojnim prioritetima. IP obrazac dostupan je na www.mft.gov.ba.

Gđa Basta je nadalje detaljnije objasnila strukturu IP obrasca kao i funkcioniranje PIMIS-a u praksi.

Glavne točke prezentacije MFIT:

- Upravljanje javnim investicijama: Program javnih investicija (PJI) i Informacijski sustav za upravljanje javnim investicijama (PIMIS)
- Legislativa PJI
- Kratki pregled PJI; Glavne karakteristike PJI;
- PJI: razvojne politike – razvojni plan- sektorske strategije

- Mapiranje
- Dostignuća u upravljanju javnim investicijama; ključna područja za buduće unapređenje
- Zajednička načela ministarstava financija
- Informacijski sustav za upravljanje javnim investicijama (PIMIS)
- Glavne karakteristike PIMIS-a
- Obrazac za identifikaciju, registraciju i praćenje projekata/programa - IP obrazac
- Struktura IP obrasca
- PIMIS u praksi

Za više detalja, vidite priloženu prezentaciju.

Gđa. Basta je potom najavila prezentaciju „Iskustva Republike Srpske u upravljanju javnim investicijama“, koju će predstaviti gđa. Mihić, pomoćnica ministra financija Republike Srpske.

Gđa. Mihić, ponovila je kako su sva tri ministarstva financija, uključujući Direkciju za financije Brčko Distrikta, blisko surađivala tijekom proteklih 10 godina i kako je ovaj konkretni alat (PIMIS) jedan od rezultata ovog rada. Ministarstva financija suočavaju se sa ključnim izazovom – a to je „kako poboljšati razvitak“ u Bosni i Hercegovini, koji je izravno povezan s "kvalitetom života", pri čemu je izazov ubjediti donositelje odluka i kreatore politika kako veće investicije nisu izravno povezane s razvitkom. Samo kvaliteta i učinkovitost investicijske potrošnje imaju ključni utjecaj na odnos između investiranja i razvitka. Veoma često ministarstva financija suočavaju se sa zahtjevima linijskih ministarstava i vlada da ulože novac u investicije bez prethodne provjere koji su ciljevi te investicije i koji se učinci trebaju postići, i u tom kontekstu koje se trenutne „žrtve“ moraju podnijeti nasuprot budućim dobicima. Nove teorije u svijetu u ovoj oblasti, podržane od najvažnijih financijskih institucija u posljednjih 5-6 godina naglašavaju značaj javnih investicija, što potvrđuju i različite teorijske i empirijske pretpostavke. U 2012. godini, MMF WP je objasnio pozitivnu korelaciju između visoko kvalitete javne infrastrukture i ekonomske produktivnosti, u 2014. godini u izvješću Izgledi svjetske ekonomije (WEO) poslan je poziv za opsežna ulaganja u infrastrukturu, dok je 2015. godine EU također promicala novi zamah za otvaranje radnih mjesta i rast i investicija s naglaskom na javne investicije, itd. Na temelju preporuka nekih međunarodnih financijskih institucija, Republika Srpska pokušava reformirati model unapređenja javnih investicija utemeljenih na dva stupa: opravdanom izboru javnih investicija po kriterijima socijalne korisnosti i ekonomske održivosti, te boljem upravljanju javnim investicijama s definiranjem modela za učinkovito i djelotvorno upravljanje javnim investicijama, gdje PIMIS kao alat podržava taj cilj. Zapravo, kada je PIMIS nastao, razmatrane su i preporuke koje su u svijetu već bile prepoznate. Svjetska banka je propisala 8 nužnih koraka potrebnih ukoliko se želi imati zdrav i dobar sustav javnih investicija kako na entitetskoj tako i na državnoj razini a to su: 1) Smjernice za investiranje & preliminarni pregled; (2) Formalna procjena projekta; (3) Neovisni pregled procjene; (4) Odabir projekata i proračun; (5) Provedba projekta detaljno opisana; (6) Prilagodba projekta detaljno opisana; (7) Funkcioniranje jedinice i (8) Procjena projekta. U RS se primjenjuju samo prva dva nužna koraka a 6 preostalih još uvijek trebaju biti uvedeni. Prvi nužni korak predstavlja Pravilnik o odabiru, ocjeni i određivanju prioriteta javnih investicijskih projekata s općim kriterijima usklađenim sa preporukom WBIF foruma za stvaranje jedinstvenog obrasca za Pripremu pojedinačnog projekta. Kao rezultat ovog pravilnika, Ministarstvo financija Republike Srpske ima obrazac za Pripremu pojedinačnog projekta, kojeg zahtjeva Europska komisija pri programiranju IPA programa. Pravilnik sadrži opće kriterije kao što su: sukladnost sa strateškim ciljevima; dostupnost tehničke dokumentacije; financijska održivost projekta; Institucijski kapacitet za realizaciju projekta i utjecaj na okoliš, dok posebne kriterije mogu propisati ministarstva.

Gđa Mihić je potom nadalje pobliže predstavila Upitnik za ocjenu kvalitete projektnog prijedloga, obrazac za Pripremu pojedinačnog projekta kao i preporuke, zaključivši da kvaliteta JI ovisi o kvaliteti javnog sektora - koji sam po sebi zahtjeva duboke promjene; dodavši da je također veoma važno uložiti dodatne napore za izgradnju boljih kapaciteta, osigurati stručno znanje posebice o javnim investicijama; te kako posebnu pozornost treba posvetiti procjeni rizika, zaduživanju i pravnoj zaštiti, a konačno u smislu provedbe treba uvesti upravljanje projektom.

Glavne točke prezentacije MF Republike Srpske:

- Upravljanje javnim investicijama - iskustvo Republike Srpske
- Kako unaprijediti razvoj?
- Nove teorijske i empirijske pretpostavke
- Republika Srpska: Sustav javnih investicija
- Svjetska banka: 8 potrebnih koraka
- Upitnik za procjenu kvalitete projektnih prijedloga
- Priprema pojedinačnog projekta
- Preporuke

Za više detalja, vidite priloženu prezentaciju.

Gđa. Basta, je potom pozvala sve prisutne da aktivno sudjeluju u diskusiji, postavljaju pitanja i daju komentare.

G. Kunihiko, Japan, je pitao kada je PIMIS sustav uspostavljen i je li to razlog prezentacije, te jesu li u PIMIS sustav uključeni svi međunarodno financirani projekti od strane donatora?

Gđa. Basta, MFIT, potvrdila je kako je PIMIS operativan već 5-6 godina, objasnila pristup sustavu, lozinke i korisnička imena, te potvrdila da sustav sadrži sve projekte javnih investicija koji se provode i koji su kandidirani trenutačno u BiH, kako one iz RS tako i iz Federacije i sa razine insitucija BiH.

Gđa. Mihić, MF RS, je napomenula da dio baze podataka iz RS nije 100% precizan budući da neke općine nisu poslale svoje projekte sektorskim ministarstvima, te se može dogoditi da neki projekti sa općinske razine nedostaju, a MF pokušava grešku na ovoj razini svesti na minimum.

G. Vannini, EUD, postavio je pitanje kakva je relacija između upravljanja javnim investicijama i pratećih alata, u odnosu na Strategiju upravljanja javnim financijama koja je u procesu odobravanja upravo sada? Što se događa s prijedlogom projekta u slučaju ukoliko ne postoje odobrene državne strategije ili ukoliko je državna strategija u postupku odobravanja?

Gđa. Basta, MFIT, odgovorila je da primjerice postoji PFM strategija na razini institucija BiH, a hipotetički ukoliko ne postoji sektorska strategija, postoje srednjoročni planovi (trogodišnji) koji mogu biti referenca za javne investicije. Uvijek trebaju postojati relevantni strateški dokumenti na koje se može referirati, ukoliko ih nema, treba ići hijerarhijskim redom, tj. uvijek treba povezati projekt sa nekim strateškim ili razvojnim ciljem. Ukoliko nije povezan, projekt ne može biti nominiran, potvrđen i ne može proći fazu odabira.

Gđa. Hodzic Zijadic, EUD, upitala je koje su PFM strategije operative?

Gđa. Basta, MFIT, je potvrdila da je PFM strategija usvojena za razinu BiH institucija, te da su javne investicije posebice navedene kao jedan od prioriteta u predstojećem razdoblju. Dodala je kako vjeruje da je ista situacija i u Federaciji BiH.

Gđa. Mihić, MF RS, je napomenula kako je reforma o kojoj se govori u njoj prezentaciji uključena u nacrt Strategije javnih financija Republike Srpske. Pored toga, upravo je utemeljena radna skupina u Ministarstvu financija koja radi na novom Zakonu o proračunskom sustavu RS, gdje će takvi planovi i reforme također biti uzeti u obzir tijekom pripreme kapitalnog proračuna kao dodatak, pored redovnog proračuna Republike Srpske.

Gđa. Basta, MFIT, dodala je kako je u PFM strategiji za institucije BiH, predviđeno povezivanje dvaju BPMIS i PIMIS sustava, što među ostalim, predstavlja jedan od glavnih prioriteta u budućnosti. Kao rezultat povezivanja ova dva sustava, u području praćenja i financijskog izvješćivanja bit će dostupni kvalitetniji i sveobuhvatniji podaci. Ovo čini sastavni dio strategije PFM za institucije BiH.

G. Vignjević, Švedska/Sida, želio je znati koliko je usvojenih strategija u BiH, te se obratio gđi. Mihić i pitao postoji li ikakva sličnost između strategije PFM u RS i Federaciji?

Gđa. Basta, MFIT, je utvrdila da se sektorske strategije sa svih razina mogu naći u poglavljima Izvješća o aktivnostima donatora (DMR).

Gđa. Mihić MF RS, podsjetila je kako su zapravo koristili isti savjetodavni pristup za pripremu PFM strategije u RS. Jednom kada ova strategija bude prilagođena, cilj je izgraditi strategiju na državnoj razini, prema metodologiji "susretnog" planiranja, tj. modularnog sustava, koji će omogućiti da se utvrde zajednički ciljevi kao ciljevi zemlje iz tri 3 glavne PFM strategije. Dodala je kako je pristup u RS prema PFM strategiji manje više sličan onome u Federaciji, s razlikama koje proizlaze iz različite organizacije u samoj Federaciji.

G. Kunihiko, Japan, želio je da mu se pojasni kako Japan, kao jedna od zemalja donatora može razumjeti PIMIS sustav, odnosno koristi li se PIMIS za prikazivanje svih tipova tekućih i planiranih projekata i za privlačenje inozemnih donatora i međunarodnih organizacija, da se uključe u provedbu određenog projekta? Je li to ispravno tumačenje?

Gđa. Mihić, MF RS, odgovorila je kako je jedan od ključnih uspjeha PIMIS-a da baza podataka pokazuje obje vrste projekata javnih investicija, one u implementaciji i kandidirane, koji nemaju osigurana sredstva za financiranje. Dakle, donatori imaju priliku pratiti projekt, primjerice onaj za koji je već pružena financijska potpora, kako bi stekao uvid u ono što se događa tijekom provedbe tog konkretnog projekta ili ukoliko je donator zainteresiran za pružanje dodatnih sredstava za neki novi projekt, može otići u poglavlje sa kandidiranim projektima odnosno projektima za koje nisu osigurana financijska sredstva.

Gđa. Basta, MiFT, je zaključila je kako donatori u ovom sustavu mogu naći sve informacije, mogu imati uvid, odabrati i pronaći ono što im najviše odgovara, budući da PIMIS uključuje sve projekte BiH, i one u implementaciji i one kojima treba osigurati sredstva za financiranje.

G. Seferović, UNCT, je postavio pitanje članicama DCF foruma kakvo im je iskustvo s PIMIS sustavom? Koliko zapravo involvirani akteri koriste veoma važne informacije predstavljene u sustavu, posebno iz perspektive DCF-a i potrebe Pariške deklaracije o djelotvornoj pomoći kao i potrebe za usklađivanjem donatorske potpore sa prioritetima i potrebama zemlje. Koliko kolege prisutne na sastanku koriste ovu bazu podataka kako bi doista pružili financijsku potporu? Također, u smislu kandidiranih projekata, koliko su međunarodni akteri intenzivirali svoj angažman i podržali ove projekte? Koliko je ovaj sustav relevantan i prepoznat od DCF članica? Zaključio je kako budući da u zemlji nedostaju zajednički dogovoreni razvojni prioriteti, ovo predstavlja najbližu stvar, tj. pregled prioriternih projekata koji su potrebni BiH. Iz ove perspektive vidljiva je relevantnost ovog sustava. G. Seferović je upitao koliko zapravo uključeni akteri prepoznaju ovo i koliko su svjesni ove činjenice?

Gđa. Basta, naglasila je kako je jedan od razloga za predstavljanje PIMIS-a informirati sve zainteresirane aktere o upravljanju javnim investicijama, korisnosti PIMIS sustava, obzirom da iz iskustva nije vidljivo kako se PIMIS koristi u onoj mjeri u kojoj bi se mogao koristiti, itd. Poanta je ovdje što nije stvar samo u novcu, nego i da se sagledaju koji su to prioriteti zemlje. Zaključila da u proteklom razdoblju ovo nije dovoljno dobro funkcioniralo, tj. informacije o projektu nisu bile dovoljno dobre kako bi donatori kao jedni od financijera pružili potporu i provodili projekte. Međutim, informacije koje se trenutačno mogu predstaviti, dovoljno su kvalitetne da, ukoliko bi zainteresirani akteri željeli u nešto investirati, mogu ući u PIMIS i pronaći kandidirane projekte javnih investicija koji traže financiranje, sa svim relevantnim informacijama. Općenito, PIMIS sustav je dobar sustav. To je cjeloviti sustav s sveobuhvatnim podacima. Gđa Basta je na kraju pozvala je sve prisutne da koriste PIMIS sustav, jer ne postoje drugi projekti osim onih u PIMIS-u.

Gđa. Mihić, dodala je kako je PIMIS napravljen kao „alat“ za Vlade/Vijeće ministara, te da je njegova prva svrha pružiti potporu relevantnim vlastima da pripreme planove javnih investicija kao dio srednjoročnog proračunskog okvira, kao i osigurati informacije tim vladama/vlastima u koji se sektor ulaže, kakva financijska sredstva dominiraju u određenom financiranju, sa kojim se problemima suočavaju kroz takvu provedbu. Također, svrha javnih investicija i PIMIS-a je da se predstave opće potrebe kao i

konkretne potrebe relevantnim vladama/vlastima i donositeljima odluka. Druga svrha je da se predstave temeljne informacije donatorima koji projekti su u potrebi tako da o tome mogu diskutirati sa relevantnim institucijama.

Gđa. Basta, je napomenula kako u Federaciji postoji regulativa u kojoj je propisano da ukoliko projekt nije u PJI, isti ne može biti financiran iz zajma. Vijeće ministara je u maju ove godine donijelo Odluku koja propisuje da ukoliko projekt nije u PJI, ne može biti financiran ni iz jednog izvora financiranja. Na ovaj način, institucije BiH moraju veoma pažljivo planirati projekte javnih investicija, budući su proračunska sredstva, zajam, donacije sve javna sredstva.

Gđa. Mihić, dodala je kako u njihovom Pravilniku postoji izuzeće, te da Vlada RS može odobriti projekt koji nije dio PIMIS-a samo ukoliko je isti od nekog strateškog interesa.

Gđa. Zelingerova, Češka, zahvalila se na korisnim prezentacijama i informirala prisutne kako oni u Veleposlanstvu Češke već duže rade u PIMIS bazi na identificiranju projekata kako bi utvrdili što mogu financirati. Međutim, za većinu projekata treba osigurati velika financijska sredstva i takvi projekti su im nedostupni, ali služe kao polazna točka za identifikaciju projekata. Otprilike 20-30% njihovih projekata preuzima se iz PIMIS-a.

Gđa. Dätwyler Scheuer, Švicarska, zahvalila se na prezentaciji i istakla kako je PIMIS veoma važan alat koji treba koristiti, te je dobro da MFIT podiže svijest o ovom alatu, obzirom da su samo projekti iz PIMIS-a kvalificirani za izbor projekata za financiranje. Dodala je da mnogi donatori koji rade sa organizacijama civilnog društva ili organizacijama privatnog sektora, trebaju postupati opreznije pri izboru projekata kojima će pružiti podršku.

Gđa. Basta, je podsjetila kako se ovdje radi samo o projektima javnih investicija, koji potpadaju pod okvir Programa javnih investicija u BiH, te da projekti na kojim donatori rade u saradnji sa organizacijama civilnog društva ili privatnog sektora, ne potpadaju pod ovaj okvir.

G. Šantić, MP, referirao se na prethodne konstatacije g. Seferovića, te želio znati u kojoj mjeri donatori prepoznaju ovu DMD bazu podataka kao alat za koordinaciju donatora i posebice koliko donatori koji su pokretači promjena i unapređenja donatorske koordinacije prepoznaju ovaj alat korisnim. Koliko isti može doprinijeti nacionalnim vlastima da uspostave vodstvo i promiču koordinaciju donatora? U kojoj mjeri se ovaj alat može koristiti u navedene svrhe? Istaknuo je da u ovom smislu postoje neki elementi korisni za svakodnevno upravljanje projektima donatora i upitao u kojoj mjeri donatori vide potencijal za usklađivanje njihovih planova, je li alat komplementaran njihovim planovima i koliko donatora ga koriste za planiranje njihovih budućih donatorskih sustava? Koliki je njegov potencijal u budućnosti?

Gđa. Mihić, primjetila je kako je ovdje ključna riječ koordinacija. Ono što nedostaje u BiH je cjelovita koordinacija između donatora i institucija, kao i vertikalna i horizontalna koordinacija. Definitivno, koordinacija je nešto što treba biti izuzetno poboljšano, kako na vertikalnoj tako i horizontalnoj razini u BiH.

Gđa. Basta, zaključila je kako institucije na svim razinama trebaju raditi i unaprijediti odabir projekata i imati kvalitetnije projekte. Međutim, s druge strane veoma je važno da donatori poštuju prioritete zemlje. Iz ovog razloga treba koristiti PIMIS, a i ulažu se naponi da se unaprijedi upravljanje javnim investicijama, sukladno nadležnostima na različitim razinama vlasti, i proširi svijest o značaju dobrog upravljanja javnim investicijama i PIMIS sustava, kao alata za njegovu provedbu.

Gđa. Basta je potom otvorila diskusiju okruglog stola.

● **AD 3: Diskusija okruglog stola**

Gđa. Topčagić, MFIT, kratko informirala nazočne o trenutnim aktivnostima koje se odvijaju u Ministarstvu financija i trezora koje se odnose na koordinaciju i unapređenje učinkovitosti pomoći. Priprema Izvješća o napretku u primjeni načela Pariške deklaracije o djelotvornoj pomoći za 2017. godinu je u tijeku, i uskoro će biti javno dostupno, napomenuvši da je 80% nadležnih institucija sa svih razina vlasti u BiH i više od 60% DCF članica sudjelovalo u pripremi ovog Izvješća, što bi trebalo osigurati kvalitetnije i realnije rezultate procjena u ovoj oblasti. Zahvalila se svim sudionicima na njihovoj dosadašnjoj suradnji i potpori. Također, izvijestila je da su u tijeku i aktivnosti vezane za pripremu Izvješća o aktivnostima donatora za 2017. godinu, uz molbu donatorima da završe unos podataka o novim i ažuriranje podataka o završenim projektima u DMD bazi podataka, i da najkasnije do 25. svibnja dostave popunjene Standardizirane upitnike, kako bi se izvješće moglo finalizirati u srpnju 2018. godine. Konačno, gđa. Topčagić je podsjetila kako se na posljednjem DCF sastanku vodila diskusija vezana za daljnje poboljšanje sustava koordinacije i upravljanja pomoći u BiH. Kao što je već pomenuto, u cilju jačanja mehanizama koordinacije donatora u BiH i poboljšanja djelotvornosti pomoći, Ministarstvo financija i trezora pristupilo je 2017. godine Švicarskom uredu za suradnju i Uredu UN u BiH, s prijedlogom da se pridruže u partnerstvu na jačanju koordinacije donatora u BiH. Švicarski ured za suradnju i Ured UN u BiH su zajedno sa USAID-om prepoznali značaj i podržali zahtjev MFIT, uz prijedlog da kao prvi korak treba pripremiti procjenu trenutnog sustava koordinacije i upravljanja pomoći u BiH, koja bi trebala služiti kao temeljna odrednica za buduće partnerstvo u procesu koordinacije pomoći u BiH. Procjena će ocijeniti trenutne funkcije, kapacitete i potrebe BiH strane, te osigurati analizu donatorskog okruženja u BiH kao i potencijal za unapređenje u njihovim integriranim aktivnostima. Od prošlog DCF sastanka do sada, pripremljen je i sa svim uključenim partnerima usuglašen opis projekta (ToR) za sveobuhvatnu procjenu koordinacije i upravljanja pomoći u BiH. Veleposlanstvo Švicarske i USAID, će pružiti financijsku potporu projektu, dok će UNCT u bliskoj suradnji sa Ministarstvom, osigurati koordinaciju i administrativnu potporu. Također, u ime svih partnera uključenih u projekat, pozvala je i druge donatore da svojim prijedlozima pruže potporu navedenim aktivnostima.

G. Vignjević, Švedska/Sida, istaknuo je kako se odnosu na prošlu godinu švedski doprinos za BiH uvećao za više od EUR 1.00 m i sada iznosi ukupno EUR 16.00 m. Švedska trenutačno provodi 40 različitih projekata širom BiH, a većina ih je usklađena sa aktualnim strategijama. U svom angažmanu, Švedska je poboljšala suradnju kako sa institucijama BiH tako i bilateralnim kolegama, naročito u oblastima politike zaštite okoliša i feminističke politike, koje su trenutačno u fokusu švedske razvojne suradnje s BiH.

Gđa. Dätwyler Scheuer, Švicarska, je izrazila zadovoljstvo da se navedena procjena mehanizma koordinacije donatora i učinkovitosti pomoći ostvaruje, te je za nadati se kako će ista reći više o stanju u toj oblasti. Ovo je veoma važan proces za samo Ministarstvo kao i za donatore, koji se realizira zajedno sa svim donatorima, od kojih će se također tražiti da pruže informacije konzultantima. Glede aktivnosti Švicarskog ureda za suradnju općenito, trenutačno se provode aktivnosti u tri oblasti: financiranje infrastrukturnih projekata (postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda u Zenici u suradnji sa KfW-om, ukupna vrijednost projekta EUR 20.00 m); socijalno uključivanje, u sklopu kojega Švicarska pruža potporu u izradi aktualnog nacionalnog Izvješća o društvenom razvitku za 2018. godinu, vezano za socijalnu uključenost. U posljednjih nekoliko godina, Švicarski ured za suradnju pruža potporu ministarstvima zdravstva (2) u pripremi nacrtu Zakona o duhanu koji će zabraniti pušenje na javnim mjestima. Ove se aktivnosti obavljaju u suradnji sa Svjetskom bankom koja je pokrenula inicijativu pod nazivom "klima bez dima".

Gđa. Terza Vuković, Češka, ponovila je kako oni već koriste PIMIS sustav i naglasila da im je to zapravo bilo od pomoći u njihovoj interakciji sa institucijama kada su razmatrali projekte s popisa. U narednih 5 godina, Češka razvojna pomoć će također ostati aktivna u sljedeća tri sektora - obnovljivi izvori energije u BiH (geotermalni resursi, biomasa i solarni paneli); voda i sanitacija (aktivni su u Gradačcu, dok je u Maglaju u tijeku priprema za novi projekt) i dobro upravljanje (u sklopu koje će u ponedjeljak biti sklopljeni ugovori sa 3 općine). Ipak, glavni fokus Češke razvojne pomoći je na prijenosu znanja iz tranzicijskog razdoblja, tj. iskustva čeških institucija, kako bi se pomoglo BiH da pristupi EU. Također, u tijeku je i veliki projekt vezan za sigurnost hrane na kome se radi u bliskoj suradnji sa institucijama BiH, entitetskim ministarstvima, državnim agencijama, inspektoratima, laboratorijima, itd. U ljeto će se lansirati i novi veliki program stipendiranja za najmanje 9 studenata za studij u Češkoj Republici u trajanju od 3 -5 godina, te zaključila da je trenutačno 26 njihovih aktivnih projekata širom BiH.

Gđa. Palpant, Francuska, zahvalila se na informacijama o PIMIS-u, koji predstavlja veoma značajan alat koji bi donatori trebali koristiti u većoj mjeri kao alat za koordinaciju. U skladu s trogodišnjom strategijom, Francuska trenutačno djeluje u sektoru koordinacije uglavnom u 4 područja: *demokracija i upravljanje* - civilno društvo na promicanju građanskog angažmana, kako bi se razvili kapaciteti lokalnih aktera i vlasti; također provodi projekte u oblasti *vladavine prava* (u pravosuđu - obuka sudaca i tužitelja), te se provode aktivnosti u borbi protiv nedopuštene trgovine robama kao i organiziranog kriminala; *promicanje lokalnog razvoja* kroz poduzetništvo i jačanje kapaciteta lokalnih aktera kako bi se razvio turistički potencijal s jedne strane i s druge strane angažirana je na projektima koji se bave sprečavanjem poplava. Posljednji sektor odnosi se na *kulturno naslijeđe*, gdje su posljednjih nekoliko mjeseci pokrenuli suradnju između Nacionalnog muzeja i muzeja Louvre. Pored ove suradnje, cilj je također ojačati kapacitete aktera u oblasti kulture na lokalnoj razini.

Gđa. Popin, GIZ, dala je kratki pregled aktivnosti bilateralnog portfelja Njemačke razvojne suradnje / GIZ-a u 2017. godini. GIZ je i dalje aktivan u oblasti ekonomskog razvitka kroz aktualni *EU ProLocal program* a trenutačno je potpisan novi ugovor između EUD, UNDP-a i ILO-a koji je sudelegiran za program *EU for business*. Ovaj program je usmjeren na porast zapošljavanja, pružanje potpore konkurentnosti i inovativnosti. Pored toga, GIZ je od 2017. godine aktivan i na Tibetu, gdje prenosi iskustvo njemačkog dualnog sustava, bez namjere da kopira isti, a u suradnji sa privatnim sektorom u BiH. U području energetske učinkovitosti, predviđa se kako će se aktualne aktivnosti u obnovljivim izvorima energije nastaviti do 2019. godine, u bliskoj suradnji s USAID-om i drugim međunarodnim partnerima. U dobrom upravljanju, Program jačanja javnih institucija pruža aktivnu potporu BiH partnerima u finaliziranju novog PAR strateškog okvira predviđenog za usvajanje u 2018. godini. GIZ također pruža potporu koordinaciji donatora PAR sektora. U smislu regionalnog portfelja, GIZ provodi 7 projekata iz ureda u Sarajevu, a neke od tema u fokusu odnose se na Berlinski proces, sastanke na vrhu posvećene digitalizaciji, TVET (tehničko i strukovno obrazovanje i obuka) i druge oblasti, što uključuje suradnju 6 zemalja Zapadnog Balkana, na ministarskim i operativnim razinama.

Gđa. Čegar, MMF, napomenula je kako je MMF juče postigao sporazum sa vlastima u pogledu drugog pregleda. Naime, MMF misija iz Washingtona bila je u posjeti u Sarajevu i Banjoj Luci od 07-23. svibnja. U ponedjeljak je održan sastanak Fiskalnog vijeća, na kojem su se vodile diskusije o tekstu dopunskog Pisma namjere. Uzevši u obzir predizbornu situaciju i situaciju u parlamentima, MMF je odlučio da u obzir uzme samo jednu prethodnu aktivnost, tj. preduvjet za sljedeću tranšu. Ovo znači da Vlada Federacije sukladno preporukama MMF-a treba Parlamentu podnijeti Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima. Ukoliko se to dogodi u narednih nekoliko tjedana, Odbor MMF-a će krajem lipnja razmatrati zahtjev, a tranša će iznositi cca. EUR 38.00 m, od čega će trećina biti dodijeljena Republici Srpskoj i dvije trećine Federaciji. Pismo namjere također sadrži i mnoga druga strukturna mjerila i obveze, koji će biti uzeti u obzir u sljedećem pregledu. Gđa. Čegar se potom zahvalila je gđi. Basti na dobrim prezentacijama i spominjanju PIMA misije, tj. tehničke pomoći MMF-a koja će napraviti procjenu u oblasti upravljanja javnim investicijama u Federaciji i državnim institucijama. MMF u ovoj procjeni koristi standardizirane upitnike koji sadrže 15 stupova kako bi procijenili situaciju u BiH, na sličan način kao i drugim zemljama u regiji. Finalno izvješće bit će uskoro objavljeno, MMF je dobio komentare iz oba ministarstva financija i prihvatio mnoge od njih, te će naposljetku konačno Izvješće biti objavljeno uz dopuštenje oba ministarstva. Neposredno nakon ovoga, u suradnji sa Svjetskom bankom, MMF će osigurati još jedan vid tehničke pomoći Vladi Federacije vezano za dospjele nepodmirene obveze, pri čemu će se pokušati prikupiti podaci o ukupnim dospjelim nepodmirenim obvezama u Federaciji i pokušati pronaći način kako smanjiti iznos dospjelih neplaćenih obveza.

G. Seferović, UNCT, se nastavio na prethodne komentare gđe. Topčagić i gđe. Dätwyler Scheuer glede procjene koordinacije donatora, gdje su već spomenule njene ciljeve. Stvarna implementacija sveobuhvatne procjene sustava upravljanja koordinacijom pomoći u BiH provodi se uz financijsku i tehničku potporu Veleposlanstva Švicarske i USAID-a, dok UN služi kao fokalna točka za koordinaciju i upravljanje, u vlasništvu i konzultacijama sa Ministarstvom financija i trezora. Dodao je kako je priveden kraju i izbor međunarodnih stručnjaka, također u dogovoru s Ministarstvom, a očekuje se kako će provedba samog zadatka započeti u lipnju. UN predviđa kako će se cijelokupni proces finalizirati do kraja rujna. Zadatak će biti podijeljen u tri segmenta – inicijalno će se napraviti pregled dostupnih dokumenata i informacija / pregled dostupnih elektroničkih podataka od strane konzultanata, nakon čega slijedi misija na terenu kao najvažniji dio ovog procesa. Opsežne konzultacije bit će provedene sa relevantnim vlastima u BiH kao i sa donatorskom zajednicom, budući da zadatak također u obzir uzima i donatorsko okruženje, a kako bi se unaprijedilo funkcioniranje donatorske zajednice. Posljednji segment je finalizacija Izvješća, sa preporukama i prezentacijom vlastima i donatorskoj zajednici u BiH. G. Seferović je iskoristio priliku potaknuti sve sudionike sastanka da daju svoj doprinos i sudjeluju u ovom cijelom procesu kako bi u konačnici imali što kvalitetniji dokument. Također je naglasio kako UN provodi proces uvođenja SDG ciljeva uz potporu Vlade Švedske, pri čemu je sveobuhvatni cilj povećati kapacitete za proces uvođenja SDG ciljeva. Najavio je također kako će sljedećeg tjedna, 29. i 30. svibnja, UN održati važnu konzultacijsku sjednicu uz znatnu potporu sa regionalne i središnje razine. Očekuje se kako će ovom događaju nazočiti preko 200 sudionika sa svih razina vlasti, iz NVO organizacija, pripadnici akademske zajednice kao i donatorske zajednice. Ovo je početni događaj u cijelom procesu, sa sveukupnim ciljem da se diskutira o lokalizaciji SDG ciljeva za BiH sa idejom da se pripremi okvirni dokument SDG ciljeva za BiH do kraja 2018. godine, koji će potom služiti kao temelj za akcijske planove za SDG ciljeve na različitim razinama vlasti. U smislu provedbe UN-ovog programa u BiH, tzv. Okvirnog programa za razvojnu pomoć UN-a za razdoblje 2015-2019, UN je upravo objavio godišnje izvješće za 2017. godinu. Tako, ukupno utrošena sredstva za 2017. godinu iznose US\$ 52.00 m (uključujući sve UN agencije u zemlji), što dovodi do sveukupnog iznosa od US\$ 197.00 m do sada utrošenih sredstava u ovom ciklusu, te se stoga može konstatirati kako je UN na dobrom putu da dosegne cilj od ukupno US\$ 265.00 m u sklopu aktualnog petogodišnjeg programa.

Gđa. Hadžović, KfW, informirala je prisutne kako pored postojećeg portfelja (o kojem je KfW izvjestio na prethodnim sastancima foruma), KfW se u narednom razdoblju planira više angažirati na financiranje projekata energetske učinkovitosti (EE), tj. EE u javnim zgradama i financiranju EE mjera u stambenim zgradama putem banaka. U tom smislu, KfW trenutačno vodi pregovore sa jednom komercijalnom bankom za novi zajam za mjere energetske učinkovitosti u iznosu od EUR 15.00 m za stambene zgrade. Također, KfW diskutira i o potencijalnim EE ulaganjima u javne zgrade u RS, tj. ulaganju u *revolving* fond za financiranje EE projekata u javnim zgradama (cca EUR 4.00 m), ali je otvoren za suradnju sa drugim donatorima kako bi zajednički financirali EE- projekte širom zemlje u oba entiteta. U tom smislu, potrebna još bliskija koordinacija između donatora kako bi zajednički sudjelovali u financiranju većeg projekta, umjesto financiranja velikog broja malih projekata.

G. Kunihiro, Japan, je informirao kako Japan nastavlja provoditi temeljne (*grass-roots*) projekte, te kako su od proteklog DCF sastanka finalizirali grant ugovore sa lokalnim zdravstvenim centrom, osnovnim školama, te NVO organizacijom za razminiranje, za ukupno 9 projekata, od kojih su 3 projekta u zdravstvenoj skrbi, 4 za obnovu osnovnih škola i 2 projekta u razminiranju. Ukupna vrijednost ovih grantova iznosi EUR 1.10 m.

G. Vannini, EUD, informirao je kako EUD u biti pokriva sve aspekte *acquis* komunikacija, tj. predpristupne pomoći koja je usmjerena na široki spektar područja. EUD trenutačno radi na predpristupnoj pomoći za 2018. godinu a uključuje sljedeće sektore: pravosuđa, zaštite okoliša, poljoprivrede i razminiranje; također su u tijeku i aktivnosti na pružanju potpore sektorima PAR i dobre uprave. Ovaj dokument pripremljen je u bliskoj suradnji sa vlastima BiH i vjerojatno će biti odobren do listopada/studenog 2018. godine. Ovo znači da je sukladno predpristupnoj proceduri, tijekom 2018. godine EUD lansirala tendersku proceduru za sve projekte u različitim sektorima koji su prethodno navedeni.

G. Šantić, MP, referirao se na inicijativu Veleposlanstva Švicarske i UN-a glede unapređenja koordinacije donatora, te iskoristio priliku da se pozove na jedan koordinacijski sastanak sa predstavnicima UN-a i Švicarske na kojem se diskutiralo o planiranju buduće pomoći iz IPA sredstava koja se odnosi na potrebu da se koordiniraju naponi donatora. U kontekstu najnovijih dešavanja vezanih za Strategiju reforme pravosudnog sektora (JSRS) i vezanih aktivnosti koordinacije donatora, od posljednjeg DCF sastanka, MP je pripremio nacrt godišnjeg izvješća o provedbi ove Strategije, tako omogućivši praćenje i izvješćivanje krajem svake godine. U tu svrhu, MP uspostavilo je suradnju sa OCD, koja je bila dopunjena projektom financiranim od donatora iz Veleposlanstva Nizozemske. Pored toga, MP iniciralo je sastanke koordinacije donatora u Sektoru pravosuđa. Na kraju je pozvao sve zainteresirane za ovu inicijativu da ih kontaktiraju u Ministarstvu.

Gđa. Basta se zahvalila svim sudionicima na njihovom prisustvovanju i zatvorila DCF sastanak.

Sastanak je završen u 13:20 h.